

MARTIN HORSKÝ

BRITÁNIE

V

ÚTRŽCÍCH

NOVIN

BRITÁNIE V ÚTRŽCÍCH NOVIN

Martin Horský

Vše, co je na internetu zdarma...

- * počítačové programy, software, freeware
- * legální MP3 písničky a alba zdarma
- * seriály a TV pořady ke zhlédnutí online
- * počítačové hry zdarma, demoverze her

© Martin Horský, 2012

Vydal Mgr. Radim Polášek, Vydavatelství En Face

www.enface.cz

ISBN 978-80-87264-22-5 (ePub)

ISBN 978-80-87264-23-2 (mobi)

ISBN 978-80-87264-21-8 (PDF)

Martin Horský

Příběh tohoto jména se začal psát za druhé světové války na Slovensku. Tehdy si můj děda Ľudovít a jeho bratři Laco a Karol, rozhodli změnit své německy znějící jméno Neururer na Horský. Udělat to v té době chtělo určitě nemalou dávku odvahy. Zvláště když vezmu do úvahy, že Laco byl v té době důstojníkem Slovenské armády...

Neznám bohužel podrobnosti, jak se to tehdy přesně stalo. Víím jen tolik, že se později potkali na Ukrajině ve Lvově a pak si pod československou vlajkou probíjávali cestu domů...

...příběh tohoto jména měl v Česku skončit v červnu 2008, když děda, poslední z bratrů, zemřel. Nechci, aby se tak stalo a jméno Horský zaniklo. V knížce i ve svém životě vystupuji pod svým vlastním jménem. Dovolte mi proto, abych alespoň přijetím uměleckého jména Martin Horský vzdal čest těm, kteří jej nosili a již nejsou mezi námi – bratrům Horským...

Martin Bobek

Obsah

BRITÁNIE V ÚTRŽCÍCH NOVIN

1

Martin Horský.....	1
Ryze britské.....	9
Prokletí černé kočky.....	9
Oddělené kohoutky.....	11
Kde lišky dávají dobrou noc.....	14
Britské zmatení jazyků.....	17
Meteorolog, zhoubu lidstva.....	19
Motto.....	21
Miluj nebo nenávid'.....	24
Binge drinking.....	27
Marmeláda.....	30
Pravidla pro koupi a užívání domu.....	33
Národní fronta.....	36
Sním o Vánocích bílých, jaké jen z dětství znám.....	39
Kultura žalob.....	43
Nesplachujte, pokud sedíte.....	44
No win, no fee.....	45
Klasický případ.....	48
Klasický případ č. 1.....	48
Klasický případ č. 2.....	49
Prevence a následek.....	51
Pokyny z ministerstva.....	52
Nepřijatelné riziko.....	54

St Albans.....	54
Ashbourne.....	55
Novináři, úředníci a obyčejní lidé.....	57
Několik zpráv, které byly uveřejněny v médiích, a jak to bylo ve skutečnosti.....	57
Několik příspěvků z diskusního fóra na BBC, kterým není důvod nevěřit.....	58
Obecní masakr motorovou pilou.....	59
Několik čísel.....	61
Stát.....	61
Jedna obec.....	62
Věřozvěst spásy.....	62
Common sense is not so common.....	67
Kalhoty za 67 292 000 dolarů.....	67
Stella Liebecková vs McDonald.....	70
Drazí sousedé.....	72
Zákon je zákon.....	75
A je to!.....	78
Italské manželství na moderní britský způsob.....	81
Lidé podivní i podivuhodní.....	85
Nezvyklá kariéra daňového úředníka.....	85
Degradace Williama Windsora.....	87
Muž v pozadí.....	90
Okno pana biskupa.....	93
Muž s vozíkem.....	96
Známka inteligence.....	98
Když sentiment je povolen.....	101

Přímou linkou do Hollywoodu.....	104
Objetí zdarma.....	106
Komu patří kabát, který nosíš?.....	109
Kapitán Kalamita.....	111
Pomáhat chránit.....	117
Škodolibost.....	117
Strážník David Copperfield a Inspektor Gadget.....	119
Prvořadým úkolem policisty je... nikoho se ani	122
slovem nedotknout!.....	122
Policejní příručky.....	125
Plán zločinů.....	130
Poznej svou oběť, poznej svého zločince.....	134
Příběh první.....	134
Příběh druhý.....	136
Příběh třetí.....	138
Trocha teorie a úvah.....	140
Sňatkový podvodník.....	144
Dům U Zelených dveří.....	147
Nejen osoba blízká.....	149
Co na sebe.....	151
Policejní seznamka.....	154
Linka tísňového volání.....	156
Multi-kulti. Zn. politicky korektně.....	160
Vánoce, pardon, Zimní svátky, totiž, vlastně ne.....	160
Veselé Vánoce!.....	160
Den vlčího máku.....	163
Souhlasíte, aby měla rozhodnutí podle šaríi	166

právní platnost?.....	166
10 + 1 Multi-kulti.....	168
Příběh první.....	168
Příběh druhý.....	169
Příběh třetí.....	169
Příběh čtvrtý.....	170
Příběh pátý.....	171
Příběh šestý.....	171
Příběh sedmý.....	172
Příběh osmý.....	173
Příběh devátý.....	174
Příběh desátý.....	174
Příběh jedenáctý.....	175
Na vlastní oči.....	176
Špatný vtip.....	182
Ogieň na dachu.....	184
Homere, tentokrát jsi to přehnal!.....	187
Prostě směska.....	190
Poradna pro zahrádkáře.....	190
Moderní přístup.....	192
Všechna sláva.....	195
Toxická žena.....	198
Kolik komunálních pracovníků je potřeba k.....	203
Pyžamo.....	205
Hrůzné vynálezy, jež přináší lidstvu zkázu.....	208
Bzučící slova.....	211
To kyselo je moc kyselý!.....	213

Sestřelen.....	216
Vůně úspěchu.....	219
Logo aneb co člověka (ne)napadá.....	221
OGC.....	222
Váho, budiž k nám milostiva!.....	223
Překelpy.....	225
Výzva.....	228
Bílý slon.....	230
Zrcadlo, zrcadlo, kdo je na světě nejkrásnější?.....	233
Balící služba.....	235
Závěrem.....	238

Ryze britské

Prokletí černé kočky

„Pověra je víra v neexistující jevy nebo bytosti, která v rozporu s racionálním myšlením a bez rozumných důvodů přiřazuje věcem a dějům nadpřirozenou schopnost ovlivňovat budoucnost,“ říká Ottův slovník naučný. Skutečně důležité věci jako např. jak má být správně přitlučená podkova se z něj ovšem nedozvíte.

Předpokládám, že vás tato otázka také trápí, takže jsem to raději zjistil – musí viset jako U, aby se v ní mohlo hromadit štěstí, které na nás padá shůry. V opačném případě by byla podkova tak, jak ji má kůň, a štěstí by z domu doslova odcválalo. Mohu jen smutně konstatovat, že většina podkov, které jsem kdy viděl, byla pověšena špatně. Lenost lidí přečíst si návod je vpravdě zarážející, protože v tomto případě degraduje cenný kolektor štěstí na bezúčelný lapač prachu. A uznejte sami, kdo by chtěl mít doma takovou zbytečnost. Z hlediska funkčnosti je to přitom stejné, jako koupit si televizi a pak k ní nepřipojit anténu.

Pouze v případě černých koček jsem o něco shovívavější vzhledem ke skutečné komplexnosti této problematiky. Zatímco ve vyspělých zemích jako jsou USA nebo Česká republika je černá kočka jdoucí přes cestu špatné znamení, v rozvojovém Japonsku je tomu zcela naopak. Británie je pak v této otázce doslova rozpolcena. Závisí zde na tolika okolnostech, že nejsem dalek tvrzení, že nešťastný bude především ten, kdo se pokusí pochopit britské pověry.

Ve Skotsku je černá kočka, která přijde na zápraží domu, příslibem přicházejícího blahobytu. V Anglii je to podobné, protože mít černou kočku v domě je považováno za štěstí. Ovšem potkat černou kočku jen tak náhodou někde na cestě je špatné. Tedy jak kdy. Pokud se k vám černá kočka blíží, je to dobré znamení. Pokud se však během této cesty k vám otočí či se snad od vás dokonce vzdaluje hned od prvního okamžiku, budete mít smůlu. Na směru chůze kočky nezáleží pouze u gamblerů, protože pokud ti potkají kočku na cestě do kasina, mají smůlu vždy a měli by se raději na místě otočit a upalovat domů. Bez výjimky. Tedy, vlastně jednu výjimku by snad mohli učinit v případě, že by potkali hned tři černé kočky za sebou, protože to znamená štěstí. Vzájemné působení různých kombinací těchto pravidel se mi bohužel nepodařilo zjistit. Nemohu tak kvalifikovaně zodpovědět, jak se např. bude dařit skotskému gamblerovi, kterého v Japonsku obklíčí třináct koček. Přesto bych v takovém případě raději doporučil do kasina nejezdit. Pokud má člověk pocit, že jej obklíčilo třináct černých koček, není pravděpodobně ve stavu schopném řídit motorové vozidlo, natož činit finanční transakce.

Samotnou kapitolou jsou námořníci. Kočka na lodi, nejlépe pak černá, znamená štěstí. Pokud ovšem kočka na loď vstoupí a pak zase odejde, znamená to, že se loď potopí. Hození kočky přes palubu se pak rovná přivolání bouře. Kočky v domech měly i ženy námořníků, které věřily, že magický vliv kočky ochrání jejich muže i na dálku. Zajímavé v této souvislosti je pak tvrzení, že mladé ženy vlastnící černou kočku mají hodně ctitelů. Být v té době námořníkem, raději bych své ženě kočku zadržel rovnou. Alibisticky z bezpečnostních důvodů.

Pokud totiž kočka olízne ženě čelo, znamená to, že její manžel zemře. Pokud jí však olízne nohu, zemře švagr. Která část funguje na tchýně, je v současné době předmětem intenzivního výzkumu.

Na rozdíl od Egyptanů a pohanů, kteří kočky uctívali, přišel papež Řehoř IX. na to, že ďábel na sebe často bere podobu černé kočky a v roce 1232 to zvěstoval v papežském listě *Vox in Rama*. To pak vedlo k masovému vybíjení koček v Evropě, což ve svých důsledcích napomohlo k šíření moru o několik desítek let později, protože se rozmnožily krysy. Ve středověku, odkud většina pověr pochází, byly kočky také hojně spojovány s čarodějnictvím.

V dnešní době už kočky našťestí nepobíhají po světě jen proto, aby přinášely pocestným štěstí/smůlu (zvolte sami). Jak praví afghánské přísloví „Kočky nechytají myši proto, aby potěšily boha“. Pokud tedy potkáte černou kočku, přestanete se kvůli tomu dívat pod nohy a spadnete do odkrytého kanálu, není to žádná magická smůla a nemůže za to ani ta kočka. Mám ale pocit, že to vám v té chvíli stejně nevysvětlím, takže celý tento vědecký článek by vlastně na... inu, na kočku.

Oddělené kohoutky

„...a smísí se přesně na požadovanou teplotu,“ popsal ve svých pamětech britský premiér Winston Churchill nečekaný zážitek z Moskvy roku 1942, když se na vlastní ruce přesvědčil o technickém pokroku, kterého soudruzi v Sovětském svazu dosáhli. Jeho nadšení nepatřilo žádné pokrokové technologii pro slévání kovů při výrobě zbraní, ale týkalo se výhradně vodovodních kohoutků. Zatímco všude v Británii byly dva oddělené kohoutky, a tedy i dvě ústí, z nichž

prýštila teplá či studená voda, v moskevské vile měl Churchill v koupelně směsnou baterii, a tedy jen jedno ústí. Po návratu do Británie se snažil prosadit pokrok i zde, ale bez úspěchu. Pravděpodobně proto, že byl po matce na půl Američan a nedokázal se tak vcítit do duše prostého Brita, který tvrdošíjně trval na tom, že krev, pot a slzy si musí mýt pod dvěma oddělenými kohoutky.

Pokud se cizince zeptáte, co mu na Británii vadí, je velice pravděpodobné, že zmíní právě oddělené kohoutky. Jako cizinec, který v Británii strávil hodně času a zanadával si v nejedné koupelně, to mohu jen potvrdit. Na kohoutcích, které jsou někdy i půl metru od sebe, jsem nikdy nenašel nic pozitivního. Z jednoho padají kostky ledu, z druhého pak voda vhodná k zalití čaje. Bohužel nejen o páté. Směsné baterie nejsou příliš rozšířené a ani pokud nějakou náhodou objevíte, nemáte zdaleka vyhráno. Ve skutečnosti totiž nemusí být směsná, ale doslova sadistická – zdánlivě jednoduchý proud vody jsou ve skutečnosti dva – ledový a vařící.

Správným postupem pro umytí rukou je zašpuntovat umyvadlo, napustit studenou a teplou vodu a smísit je. Co dělat, když si v tom umyvadle někdo předtím myl zuby a zbyla tam po něm pasta, návod neuvádí. Zdravý rozum a hygiena sice velí takové umyvadlo umýt, avšak naběhnout s hubkou a saponátem na veřejný záchodek není obvyklé ani v Británii. V realitě tak jsou často jen dvě možnosti: umýt se pod studenou vodou, nebo to stihnout během tří sekund, kdy z kohoutku s teplou vodou teče pouze vlažná, nikoliv vařící kapalina. Jak si během těch tří sekund máte stačit namydlit ruce, jsem nezjistil.

Zatímco umytí rukou lze zvládnout i pod studenou vodou, mnohem zapeklitější situace nastává, pokud musíte mýt nádobí či se dokonce koupat. Jednu takovou koupelnu jsem zažil na vlastní kůži. Měla vanu, dva kohoutky a žádnou sprchu. Nezbyvalo tak nic jiného, než při každém koupání napustit celou vanu, namydlit se a zase se opláchnout. Jednou jsem si přitom při tom opařil nohu – seděl jsem v už téměř plné vaně a neopatrně ji strčil do proudu teplé vody prýšící z kohoutku. Dobrých dvacet centimetrů vlažné vody mne nijak neochránilo. Umývání vlasů pak bylo spojeno s potápěčstvím a každé koupání znamenalo i dvojí mytí vany před a po...

Vzhledem k tomu, že v Británii existují i kapaliny optimální teploty, jako je vychlazený cider na čepu, nechtěl jsem tuto zemi hned zcela zatratit a pátral jsem po důvodech, proč tomu tak nemůže být i u obyčejné vody. Několik zdrojů jako důvod uvádělo skutečnost, že v minulosti byly nádrže na teplou vodu umístěny na půdách, kdežto studená se brala přímo z vodovodní sítě. Teplá voda, která obvykle obsahovala bakterie, měla vyšší tlak a při mísení v jedné baterii vnikala do rozvodů studené a kontaminovala tak celou vodovodní síť. Je možné, že tomu tak kdysi skutečně bylo. Je však jisté, že tento problém dokázala vyřešit nejen sovětská, ale i západní věda a Británie tak ve svém boji za segregaci zůstala osamocena. Přesněji zůstává, protože oddělené kohoutky jsou stále instalovány i při rekonstrukcích a do zcela nových domů.

„Vůbec bych se na to nedíval jako na nějakou modernizaci – je to prostě jen jiný způsob, jak to dělat,“ vyjádřil se na adresu směsných baterií pan Kirby, výkonný ředitel firmy Thomas Crapper, prodávající

repliky viktoriánských koupelen včetně příslušenství. Vzhledem k cenám a faktu, že směsné baterie montují jen občas na přání excentrických zákazníků ze zahraničí, jsou jeho slova pochopitelná. Na mytí s oddělenými kohoutky neshledává nic nepohodlného a na dotaz, zda není napuštěné umyvadlo méně hygienické nežli tekoucí voda, argumentuje slovy: „Je to kulturní rozdíl. Nás to tolik netrápí.“

Trápí to ale jiné a např. na Facebooku vznikla celá řada skupin, požadujících modernizaci Británie. Jedna z nich nese název „Nejste rozvinutá země, pokud používáte oddělené kohoutky“, má 12 000 členů a poukazuje nejen na zjevné výhody směsných baterií, ale také na národní hrdost. Konkrétně jsou to vlastenecká slova „I Američani už to pochopili“.

Osobně se domnívám, že změnit tuto britskou tradici není nemožné, pouze to pár set let potrvá. Proto by možná bylo dobré zvolit alespoň určitý kompromis – nechat Britům jejich oddělené kohoutky, neredukovat jejich počet, ale právě naopak jeden přidat – s vlažnou vodou.

Kde lišky dávají dobrou noc

Kde lišky dávají dobrou noc? V Londýně přeci!

Případne vám to absurdní? Samozřejmě. Lišky totiž nedávají dobrou noc nikde. Naopak spánku brání, o čemž by vám nejlépe mohli vyprávět Michael a Susan Sidwellovi z londýnské čtvrti Croydon. Ti se díky liškám, potulujícím se jim v noci zahradou, pořádně nevyspali několik týdnů. Pravidelné kvílení, pištění i liščí rvačky, odehrávající se pod jejich okny, je donutily obehnat zahradu pletivem. Stejně jako nákladné ultrazvukové zařízení to ale nevedlo k ničemu.

Podle odborníka totiž nízký plot, stín a přerostlé listoví dělají z jejich zahrady hotový liščí ráj...

Jakkoliv zní představa lišek pobíhajících Londýnem neuvěřitelně, při bližším zkoumání to dává docela dobrý smysl. A nemohou za to lišky, ale jako obvykle člověk. V rámci tradičního honu na lišku byly v 18. století z kontinentální Evropy dovezeny tisíce lišek. Ty se od té doby nejen vesele rozmnožily, ale také se část z nich přestěhovala do měst. Dlouhou dobu se je radnice snažily likvidovat, ale příliš se to nepovedlo. V městské zástavbě jich tak dnes žije asi 33 000, což je přibližně 14% celkové liščí populace. Samotný Londýn si pak za své trvalé bydliště zvolilo 10 000 lišek. Mají tady sice pestřejší jídelníček, až 50 % mohou tvořit zbytky lidských jídel, ale díky autům se na rozdíl od lišek ve volné přírodě se nedožívají čtrnácti, ale jen dvou let.

Typické teritorium jedné lišky zahrnuje asi osmdesát zahrad, kde požívá všelijaké bobule, červy, hmyz, krysy a samozřejmě prohrabává odpadky. Více lišek bývá k vidění na jaře, kdy přivádějí na svět až pět mlád'at. Tito liščí „pubertáci“ jsou samozřejmě nezkušení a se zvědavostí mlád'atům vlastní se pak odváží i toho, nad čím zkušený lišák jenom protáčí panenky a mamě počítá do desíti. Jako správní sourozenci se také mezi sebou perou, což se v noci pochopitelně rozléhá...

Liška je samozřejmě predátor a pokud narazí na zahradě na nechráněného králíka, morče či kurník, pochopitelně si dá říct. Ostatně předpokládám, že vy si také neodepřete nedělní oběd, když vám ho naservírují na stříbném podnose. Zajímavé je, že lišky jsou docela malé – průměrná liška má jen 5,7 kg a z případného souboje s kočkou by odešla s kožichem notně vyprášeným. O psech nemluvě.

Přestože občas proběhnou novinami hrůzostrašné zprávy o krvelačných liškách, je pravda někde jinde. K případům, kdy se lišce podařilo vniknout do bytu a napadla přítom dítě, skutečně došlo. Celkově by však šly spočítat na prstech jedné ruky a podle odborníků jsou zcela výjimečné, protože vůbec neodpovídají chování lišek. Při pohledu na statistiku z roku 2008/2009, která říká, že 1 250 dětí skončilo v nemocnici po napadení psem, přítelem člověka, je skutečná nebezpečnost lišek zřejmá. V Británii navíc není vzteklna, takže lišky jsou spíše otravné nežli nebezpečné.

Zajímavé pak nejsou jen statistiky ze života městských lišek, ale i názorů lidí na ně. Na jednoho člověka, který si na ně aktivně stěžuje a žádá jejich vyhubení, připadá jeden, který je aktivně krmí. Tato názorová rozpolcenost se pak netýká jen různých skupin lidí, ale projevuje se i u jednotlivců. Zní to nemožně, ale i v tomto případě je opak pravdou. Když jistému obyvateli londýnského Hackney liška sežrala kuře, rozzuřila jej do té míry, že si pořídil past. Liška pak se do ní skutečně chytla, ale když ji tam našel, tak mu jí přišlo tak líto, že ji zase pustil. . .

I bez průzkumu si troufám tvrdit, že negativní vztah k liškám pak bude mít asi každý, kdo se je pokusí vystmádit ze svého pozemku pomocí repelentu. Liška si totiž své území „značkuje“ podobně jako pes a zpravidla nenarušuje území už dříve označené jinou liškou. Repelent tak nefunguje nijak jinak, než že simuluje „liščí značku“. Stávající liška to ovšem zpravidla chápe jako hozenou rukavici a do doby než uzná porážku, značkuje o to silněji a usilovněji. . .

Skutečně negativní vztah k jedné konkrétní lišce měl pan Les Leonard. Tento pracovník odchyťové stanice totiž dostal za úkol lapit lišku,

která se objevila na stavbě mrakodrapu Shard. Žila na složitě přístupném místě ve výšce 300 metrů a stravovala zbytky jídla, které na stavbě nechávali dělníci. „Nemohli jsme uvěřit tomu, že liška opravdu žila takhle vysoko,“ uvedl Leonard, který sám ve výškách nežije, protože trpí závratěmi.

Pro úplnost by se slušelo ještě dodat, že lišky si prvně všiml pracovník na jeřábu, ale domníval se, že má vidiny. Pochopitelně. Liška v Londýně... Taková blbost!

Britské zmatení jazyků

Nid wyf yn y swyddfa ar hyn o bryd. Anfonwch unrhyw waith i'w gyfieithu.

Nedivil bych se, kdybyste právě přemýšleli, zda mi v předchozím řádku neujela ruka na klávesnici. Protože mne však už znáte, spíše asi očekáváte, že to zas bude nějaká pitomost. Omyl. Jedná se o zcela regulární nápis na dopravní značce z Walesu.

Ve Walesu musí být dopravní značení jak v angličtině, tak ve velštině. Tento starobylý keltský jazyk je pro naprostou většinu světa naprosto nesrozumitelný a osobně tipuji, že mezi šifranty tajných služeb je třetím nejoblíbenějším jazykem hned po kódu Navajo a češtině. Ostatně v samotném Walesu jím hovoří jen asi pětina obyvatel. Předpis je ovšem předpis a tak když úředníci ve Swansea potřebovali vyrobít ceduli zakazující řidičům těžkých vozidel vjezd do rezidenční čtvrti, obrátili se na svůj vnitřní překladatelský odbor. Odpověď jim dorazila v zápětí, takže značku bez prodlení vyhotovili. Velšsky hovořící obyvatelé se pak při pohledu na ni nestačili divit, když se dočetli

„Momentálně nejsem v kanceláři. Práci k překladu můžete zasílat dál.“

Přestože mne toto britsko-babylonské pomatení jazyků pobavilo asi jako všechny ostatní, jsem dalek toho se úředníkům vysmívat. Naopak mám pro ně velké pochopení. Jednou jsme totiž dostali ve firmě zakázku na vytvoření webových stránek v několika jazykových mutacích. Rozsah nebyl velký a překlady samozřejmě udělali odborníci. Na mně tehdy bylo jen tyto překlady přepokopírovat do připravené šablony.

„Žádný problém, necelé dvě hodiny práce,“ zhodnotil jsem náročnost úkolu sebevědomě. Byl jsem si jist, že „příliš žluťoučkový kuň úpěl d'ábelské ódy“, tedy věta, která se v češtině používá na testování správnosti zobrazených znaků, mě připravila na vše. Téměř. Němčina, francouzština i španělština byly samozřejmě triviální. O nic složitější nebyla ani ruská azbuka, ba ani čínské znaky. Přeložený text jsem vždy kopíroval po jednotlivých odstavcích a neměl jsem problém nasypat čaj, kam bylo třeba. Jména v textu, která byla psaná latinkou, mi navíc poskytovala dobré vodítko.

Štěstí mne ale zcela opustilo u arabštiny, která je psána opačně. Už jen prosté vybrání textu byl problém, protože když jsem ho začal označovat zleva doprava, zvýraznění se dělalo z opačné strany a jaksi „v protisměru“. Nepomohl mi ani speciální program na práci s arabským textem. Po třech hodinách jsem rezignoval a pokorně oznámil svému nadřízenému, že bude potřeba najmout skutečného specialistu.

Úkol jsme tedy zadali arabské firmě a mým úkolem už bylo pouze zkontrolovat, zda výsledek jejich práce odpovídá předloze. Po půlhodině se mne zmocnilo čiré zoufalství. Dal jsem si na jednu obrazovku vedle sebe vzorovou stránku s překladem a hotovou webovou stránku. Přesto jsem nebyl schopen určit, zda je to stejné či nikoliv. Postupně se u mého monitoru vystřídali všichni mí kolegové, kteří se rozdělili na dva přibližně stejně velké tábory. Ani jedna skupina si ale svou pravdou nebyla příliš jista. Nakonec nám nezbylo nic jiného, než práci svěřit našemu někdejšímu stážistovi, jehož nejlepší kvalifikací bylo jeho jméno – Al Khalaf.

Meteorolog, zhoubu lidstva

„Meteorologové musí myslet na ekonomický dopad svých zbytečně depresivních předpovědí.“

Tak pravil ctíhodný radní hrabství Devon, pan Humphrey Temperley. „Vždy vidí jen to negativní. Slova, která používají, odrazují lidi,“ zlobil se dále. A nebyl sám. Na konci července 2008 místní zastupitelé dospěli k závěru, že za pokles turistů v tomto tradičním britském letovisku mohou příliš depresivní předpovědi počasí, které se navíc nakonec nesplní. „Předpovídají mizerné počasí jen proto, aby byli slavní,“ usnesli se na příčině svých problémů.

S pouhým odhalením viníka se však nespokojili v přímořském letovisku Bournemouth a v květnu roku 2010 najali soukromou společnost, aby jim dodala spolehlivou předpověď jen pro Bournemouth. Hlavním impulsem k tomu bylo 25 000 návštěvníků, kteří kvůli špatné předpovědi státního meteorologického ústavu nepřišli na prodloužený víkend začátkem měsíce. Podle propočtů by se in-

vestice měla určitě vyplatit, protože turisté díky přesné předpovědi přijdou a přinesou více než dva miliony liber ročně.

Dlužno dodat, že nezodpovědní meteorologové neruinují jen obecní rozpočty. V srpnu 2010 zkazili dokonce světový rekord. Organizátoři tehdy vyzvali všechny ženy, aby přišly v bikinách na pláž u přímořského města Southend-on-Sea. Očekávali, že jejich výzvu vyslyší alespoň 1924 žen a rekord tak padne. Počasí však den předem nebylo příliš povedené a ani předpověď na den D nebyla zrovna z neoptimističtějších. Navzdory předpovědím se nakonec udělalo docela pěkně. Protože to ale nikdo nečekal, dorazilo jen 42 žen. Ani fakt, že se toto množství dalo mnohem lépe spočítat, organizátory příliš neutěšil a ze všeho pochopitelně obvinili meteorology.

Hledání jasného viníka jakýchkoliv problémů, špatného počasí nevyjímaje, není nic nového. V padesátých letech 20. století za něj mohly pokusné jaderné výbuchy. Deště v první světové válce pak způsobovalo dělostřelectvo na západní frontě. Zcela mimo nezůstaly ani Napoleonské války, které špatné počasí vyvolaly tím, že „naštvaly přírodu“. Přestože meteorology nikdo neobvinil, že by špatné počasí přímo způsobovali, jako spolehlivý hromosvod nespolehlivého počasí působili už od roku 1861. Tehdy se v Timesech poprvé objevila předpověď od admirála Roberta Fitzroye, který jako vůbec první přišel s myšlenkou použít k předpovědi počasí povětrnostní mapy. Přestože to byla myšlenka správná, předpovědi byly špatné. Během následujících tří let se staly předmětem posměchu a Timesy je nakonec přestaly vydávat, což odůvodnily slovy: „Zříkáme se všech zásluh za občasný

úspěch, nicméně žádáme, aby nás nikdo nečinil zodpovědnými za příliš časté chyby v předpovědích.“

Přestože by leckdo ironicky poznamenal, že „se toho za těch 150 let moc nezměnilo“, opak je pravdou. Krátkodobé předpovědi jsou relativně přesné, byť tedy ne na 100 %. Jak upozorňují všemi otloukaní meteorologové, tak za nepřesnosti předpovědí mohou i média, která zkreslují jimi dodaná data a dávají jim líbivější podobu. Jako prostředníci média často až příliš zjednodušují data až do bodu abstrakce. V tradici ústní lidové slovesnosti se dalšího zjednodušení pak dopustí i lidé sami. Na začátku meteorolog řekne „nelze vyloučit výskyt srážek“, na televizní obrazovce se pak objeví deštivý obláček, který si veřejnost vyloží jako „o víkendu zase bude chc...“ Naopak pokud je předpověď „převážně slunečno“, na obrazovce se usmívá sluníčko a všichni pak lamentují na meteorology, když je při pikniku zkropí náhlá lokální přeháňka.

Počasí je prostě vždy špatné. Pokud neprší, je moc sucho, pokud prší, je moc mokro. A předpověď se vždy mýlí. A pokud se nemýlí, tak jen proto, že je špatné počasí. A to je, jak víme, špatné vždy. Jak laconicky poznamenává list The Guardian: „Jediná věc jistá na předpovědi počasí je to, že budeme nadávat“.

Motto

Městské obvody Londýna Hammersmith a Fulham nahradily své staré motto „Sloužíme veřejnosti“ hned pěti novými. Radní totiž dospěli k závěru, že „již dále nevystihuje hodnoty úřadu“.

V květnu 2010 list Sunday Telegraph publikoval svá zjištění, že v posledních pěti letech přes dvě stě obecních úřadů, vládních úřadů,

hasičských a policejních sborů představilo nové motto, slogan či „vizi“. Vše samozřejmě za peníze daňových poplatníků, ze kterých se nejen hradilo nalezení oněch několika zázračných slov, ale především náklady na změnu hlavičkových papírů, cedulí, oblečení a všech dalších míst, kam se slogany umisťují. Nelze samozřejmě opominout ani čas, který tím strávili zaměstnanci úřadů. Než např. ve Warringtonu dospěli k finálnímu znění své vize, vyžádalo si to tři roky a celou sérii porad. Vzhledem k nezměrnému úsilí, které bylo vynaloženo k nalezení slov, která stála více než zlato, dovolil jsem si je přeložit ba „přetesať“ i do této knihy. Chvilé napětí, fanfáry...

„V roce 2030 bude Warrington znám jako jedno z nejlepších míst pro práci a život v Británii, kde si každý užívá výjimečné kvality života.“

Jak se ve vysvětlení praví „Tato vize je uvážně odvážná a ambiciózní. Chceme, aby spojila a stimulovala naše společné úsilí, abychom dosáhli mnohem více než jen nepatrného zlepšení v malém měřítku či pouhého udržení naší současné pozice...“ Jsem poslední, kdo by lidem ve Warringtonu přál cokoliv jiného. Pouze věřím, že produktivita práce při dosahování tak smělého cíle bude větší než při výrobě vize, kde efektivita poklesla pod 1 úředník / 1 slovo.

Na rozdíl od Warringtonu si kraj West Sussex uvědomil, na jak tenký led se pouští, a raději zaplatil odborné firmě 13 000 liber, aby mu pomohla „lépe porozumět, co obyvatelé chtějí“. Výsledkem bylo motto „S vámi, pro vás, využíváme West Sussex na maximum“. O nic pozadu nezůstali ani v Redbridge, kde přechod na nový slogan „Lepší

místo pro život“ vyšel na 80 000 liber, či v Harlow, kde daňoví poplatníci zaplatili 65 000 liber za „Pracujeme společně pro Harlow“.

Ne vždy se však jednalo o úplné změny. Požární sbor v Merseyside změnil svůj slogan „Děláme Merseyside bezpečnější a silnější“ na „Děláme Merseyside bezpečnější, silnější a zdravější“. Tato změna nebyla pochopitelně nijak samoučelná, ale vycházela z myšlenky, že „lidé nemocní nebo jejichž fyzické či psychické zdraví je v ohrožení, jsou také ve větším ohrožení požárem“. Hasiči v Darlingtonu pak změnili „Bezpečné místo pro práci a život“ na „Bezpečnější lidé, bezpečnější místa“. To však byl pouze vývojový mezičlánek k finálnímu „Nejbezpečnější lidé, nejbezpečnější místa“ (v originále „Safest people, safest places“).

Ne vždy se bohužel podobná snaha o pokrok setkala s pochopením. Změnu zatuchlého „Růže mezi kraji“ na svěží „Northamptonshire – místo, kde můžete růst“¹ Marie Clairová, mluvčí Kampaně za srozumitelnou angličtinu, komentovala „Northamptonshire se prezentuje jako pytel kompostu.“ Vzhledem k faktu, že tento projekt trval dva roky a stál 100 000 liber, to od ní bylo velice neuctivé. Jak řekl mluvčí společnosti, která se na projektu podílela: „Symbolizuje to růst a prosperitu a představuje naše poslání udělat Northamptonshire a vše v něm vysoce kvalitním.“

Kritici tvrdili, že za podobnými změnami stojí především příchod nového šéfa. Za pravdu jim dal ministr zahraničí David Miliband, který po příchodu do úřadu shledal „Pracujeme pro britské zájmy v bez-

1 V originále „Northamptonshire – let yourself grow“, což doslova přeloženo znamená „nechte se růst“.